

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

DEMOKRATICKÁ
ŠKOLA

Metodický list

Národnostní menšiny v ČR Národnost vs. občanství

Časová náročnost:	40 minut
Cílová skupina:	2. ročník SŠ
Počet studentů:	30
Vzdělávací oblast:	Základy společenských věd
Průřezová témata:	Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech
Klíčové kompetence:	Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální
Pomůcky:	Distančně: statistická data a otázky v elektronické formě (mohou být uloženy na Padletu, nástěnce, nebo pošleme do chatu), vytvořené skupiny, Mentimeter Prezenčně: tabule/projektor, papíry do dvojice, statistiky vytisknuté do dvojice nebo zvětšené rozvěšené ve třídě
Klíčová slova:	národnost, občanství, cizinci, rasismus a xenofobie, sociální skupiny a menšiny
Způsob ověření:	PREZENČNÍ – DISTANČNÍ
Autor, datum:	Mgr. Lenka Quintero

ANOTACE aneb O ČEM JE TATO AKTIVITA?

Po úvodní evokaci studenti ve dvojicích pracují se statistickými daty o národnostech a cizincích v ČR. Aktivita si kladou za cíl dovést studenty k zamyšlení nad pojmy národnost, občanství, nad výskytem cizinců na našem území. A následně diskutovat o zjištěných jevech.

CÍLE

- Student zná počet a složení cizinců v ČR.
- Student vysvětlí rozdíl mezi národností a občanstvím.
- Student analyzuje a interpretuje statistická data.
- Student diskutuje o zastoupení cizinců z různých zemí v ČR a důvodech jejich pobytu zde.
- Student zdůvodní rozdíly mezi údaji o cizincích.

POPIS PRŮBĚHU AKTIVITY aneb JAK NA TO?

Distanční forma:

Evokace:

Studentům předložíme přesmyčky názvů států EU, ve kterých je největší podíl cizinců: BOULE SMRCKU (= Lucembursko 47 % cizinců), CEJN KŠILT STEHNO (Lichtenštejnsko 34 %), CO SKRÝVÁŠ (Švýcarsko 25 %), TLAMA (Malta 17 %) Každý sám se má pokusit najít názvy těchto států, poté si řekneme řešení a sdělíme studentům podíl cizinců. Necháme studenty tipovat, kolik asi je cizinců v ČR (5,2 %).

Uvědomění:

Vysvětlíme studentům rozdíl mezi národností a občanstvím, zeptáme se, jestli je někdo ve třídě s jiným občanstvím nebo se hlásí k jiné národnosti. Ptáme se, jak je v ČR určováno občanství, jak může cizinec získat občanství, a jestli s tím mají nějakou zkušenost. Informace doplníme podle potřeb:

Národnost

- příslušnost k nějakému národu
- národnost si určíme sami, podle toho, kým se cítíme být

Státní občanství

- členství jedince v daném státním útvaru na území státu
- občanství je nám určeno podle zákona
- vyplývají z něj práva a povinnosti.

Následuje práce se statistickými údaji ČSÚ, které se týkají národností a cizinců v ČR. Studentům pošleme několik tabulek a grafů (v příloze) a dáme jim za úkol, aby v nich našli

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

odpovědi na zadané otázky (v příloze), pracovat budou ve dvojicích. V našem případě při distanční výuce byli studenti rozděleni do "místností" a podklady k práci byly umístěny na "padlet" (virtuální nástěnku). Odkaz na zdroje je potřeba poslat ještě před odesláním studentů do skupin! Jednotlivé dvojice psaly odpovědi průběžně do chatu své skupiny, takže můžeme hned kontrolovat, jak pracují. Výhodou je, že ostatní skupiny odpovědi nevidí. Poté studenti říkají, co zjistili (vyvoláme vždy jednu dvojici). Pokud se na něčem neshodnou, dokládají svá tvrzení. U každé otázky se ptáme ještě na doplňující informace, případně o zjištěných diskutujeme.

Reflexe:

Klademe otázky: Co pro vás znamená mít českou (případně jinou) národnost? Pomocí Mentimeteru vytvoříme "wordcloud", kde každý student napíše 3 slova na otázku: Co pro vás znamená být Čechem? Studenti, kteří se necítí být Čechy, slova nepíší. Mohou buď říct, co pro ně znamená jejich národnost, nebo okomentovat výsledek wordcloudu.

Prezenční forma:

Přesmyčky napíšeme na tabuli; každá dvojice píše odpovědi na papír (otázky můžeme napsat na tabuli), pokud nechceme statistiky tisknout pro každou dvojici, můžeme je zvětšit a vyvěsit ve třídě, studenti tak musí chodit a vyhledávat údaje; pro reflexi můžeme použít brainstorming a odpovědi píšeme opět na tabuli.

CO UKÁZALA PRAXE A REFLEXE?

Studenti byli překvapeni množstvím cizinců v některých zemích a pro ČR tipovali mnohem vyšší čísla. Upřesnili jsme si tedy, že za cizince je z právního hlediska považována osoba s jiným státním občanstvím, ale mohou tu být cizinci, kteří už české občanství získali.

Bylo velmi praktické zvolit metodu psaní odpovědí do chatu skupin, učitel může kontrolovat odpovědi, napovídat a vidí, kdy může práci ve skupinách ukončit. Ukázalo se ale, že po návratu do společné místnosti už studenti své odpovědi nevidí, takže při hodnocení odpovědí si museli vzpomenout, co tam psali. Práci ve skupinách stihli za 10 minut. Studenti většinou správné odpovědi nacházeli.

Na odpovědi a diskuse o nich nám ale zbylo málo času a vyplnění mentimeteru bylo již po konci hodiny. K výsledkům se tedy vrátíme příště.

DALŠÍ POZNÁMKY, TIPY NEBO DOPORUČENÍ

Tato aktivita se dá dobře propojit s metodickým listem "Proč (ne)přijímat cizince".

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

EDUcentrum

